

## **Protocol de la Facultat de Dret per al seguiment i avaluació de les pràctiques externes per a les titulacions de grau, doble grau i màster oficial amb motiu de la paralització de l'activitat presencial en empreses i institucions per la crisi del Covid-19**

La crisi plantejada per la pandèmia del Covid-19 i la consegüent situació de confinament i paralització de l'activitat docent presencial derivada de la declaració de l'estat d'alarma, amb les seues successives pròrrogues, ha tingut una important repercussió en el desenvolupament de les pràctiques externes dels graus i màsters universitaris. El Ministeri d'Educació ha difós diversos textos relatius al procés d'adaptació del sistema universitari a la pandèmia durant el curs acadèmic 2019-2020, on es fa al·lusió a la necessària adaptació dels programes de pràctiques. Per la seua part, el Vicerectorat d'Ocupació i Programes Formatius ha publicat una Instrucció relativa al funcionament de las Pràctiques Externes (nacionals i internacionals), <http://links.uv.es/Sfo7CBm> (d'ara en avant "la Instrucció"), on s'estableixen les línies bàsiques que ha de seguir aquesta adaptació i que han de ser desenvolupades per cadascun dels Centres a través de les seues corresponents comissions. En particular, el Vicerectorat estableix que "la Comissió de Pràctiques de Centre ha d'arbitrar solucions alternatives que garantisquen el desenvolupament, la supervisió y l'avaluació numèrica de les pràctiques tenint en compte el grau de realització i les competències a desenvolupar en cada titulació", havent de prendre com a base les mesures generals establides en l'esmentada Instrucció.

Entenem, doncs, que procedeix arbitrar les solucions alternatives necessàries per adaptar l'assignatura a la nova situació excepcional que estem vivint en aquelles situacions en què les pràctiques no puguen seguir desenvolupant-se en condicions normals, però mantenint les línies generals de funcionament de l'assignatura en aquelles altres en què afortunadament la pràctica puga seguir desenvolupant-se fins la seua finalització, encara que siga per via telemàtica. Amb això pretenem establir un procediment que permeta la conclusió de l'assignatura quan aquesta no puga tenir lloc segons el que es va preveure inicialment, al mateix temps que respectar el normal compliment dels compromisos assumits en els contractes de pràctiques quan això siga possible, per a benefici mutu dels estudiants i de les empreses o institucions de destinació.

Per a escometre aquesta tasca hem fet un previ recull d'informació sobre totes les pràctiques que s'estan duent a terme per l'alumnat del centre, a través de comunicacions individualitzades amb els i les estudiants o amb els seus tutors/as a través dels departaments i/o de la coordinació de pràctiques del Centre. Les dades recaptades ens han permés constatar que existeix una àmplia casuística, però que les diferents situacions que es presenten són reconduïbles en última instància a alguna de les quatre categories fixades pel Vicerectorat d'Ocupació i Programes Formatius, en funció de l'estat de desenvolupament en què es troben en aquest moment, i que són les següents:

- a) *Pràctica interrompuda*: pràctica externa que se paralitza sense possibilitat de continuar-la posteriorment. La Instrucció indica que, en aquest cas, es comptabilitzaran les hores realitzades fins a la data d'interrupció.
- b) *Pràctica paralitzada*: pràctica externa que deixa de realitzar-se momentàniament, podent ser represa quan la situació del COVID-19 ho permeta. Si finalment no fora possible reprendre-la,

passaria a considerar-se com a pràctica interrompuda en la data límit que determine la Comissió de pràctiques de cada Titulació.

- c) *Telepràctica*: pràctica externa que es desenvolupa a distància, és a dir, de manera no presencial en l'empresa o entitat. Segons la Instrucció, s'ha de garantir que cada estudiant tinga una supervisió a distància per part de tots dos tutors, havent de promoure's la telepràctica sempre que siga possible.
- d) *Pràctica cancel·lada*: pràctica externa no iniciada malgrat estar formalitzada mitjançant conveni de pràctiques.

Tenint en compte aquesta classificació i els paràmetres generals marcats pel Vicerectorat en la seua Instrucció, la Comissió de Pràctiques de la Facultat de Dret ha decidit establir el següent protocol de seguiment i avaluació de les pràctiques externes corresponents a tots els graus, dobles graus i màsters que s'imparteixen en el centre, a la vista de la informació disponible en aquests moments.

### **Mesures de seguiment de les pràctiques durant la resta del Curs 2019-2020:**

Sobre el seguiment de les pràctiques que es troben pendents de conclusió, la Comissió de pràctiques estableix els següents criteris:

1. Que les pràctiques que afortunadament s'estan realitzant **telemàticament continuen**, excepte causa de força major, fins a completar les hores previstes en la seua titulació i que siguen avaluades pel sistema establert en la Guia docent.
2. Que les pràctiques de la situació de les quals no hàgem tingut resposta fins al dia 15 d'abril de 2020, passen a la situació de pràctiques **interrompudes**. La mateixa qualificació tindran les pràctiques paralitzades que no es reactiven com a pràctiques telemàtiques ni d'una altra manera recuperen la seua activitat normal abans del 15 d'abril de 2020.
3. En el cas de les pràctiques externes curriculars i extracurriculars **cancel·lades –és a dir, no iniciades–**, el/la coordinador(a) de pràctiques de cada titulació valorarà conjuntament amb els tutors acadèmics i d'empresa i els estudiants si és possible realitzar la modalitat telepràctica. En qualsevol cas, la Comissió de pràctiques de Centre haurà d'arbitrar solucions alternatives que garantisquen el desenvolupament, supervisió i avaluació numèrica de les pràctiques no iniciades, tenint en compte el número de ECTS i les competències a desenvolupar mitjançant les pràctiques externes en cada titulació, sobre la base de les següents mesures:
  - a) En totes les titulacions, mitjançant les oportunes diligències en l'acta, es garantirà l'avaluació de l'estudiantat que acabe les pràctiques en data posterior al tancament d'Actes.
  - b) En totes les titulacions, si la situació de suspensió es prolongara impedint realitzar-les dins del curs acadèmic, la Comissió de pràctiques externes de Centre establirà activitats competencials equivalents com, per exemple:
    - i) Treballs dirigits per els/les tutors/as.

- ii) Programes formatius des de l'aula virtual estructurats mitjançant seminaris, conferències, tallers o altres eines, amb la participació de professionals d'empreses/institucions.

La Memòria que ha de presentar el/la estudiant reflectirà les tasques, activitats, o treballs complementaris que se li indiquen.

- c) En totes les titulacions, es podrà considerar com a mesura substitutòria de les pràctiques el reconeixement acadèmic d'experiència professional prèvia o de pràctiques extracurriculars prèvies. En aquest cas, el/la estudiant haurà d'acreditar davant la Comissió de pràctiques del Centre la documentació que se li requerisca.
  - d) En casos justificats, els i les estudiants que per aquesta situació no hagen pogut iniciar les pràctiques, amb l'informe favorable de la Comissió de pràctiques de Centre i del vicerectorat d'Ocupació i Programes Formatius, podran sol·licitar que la matrícula d'aquesta assignatura siga traslladada al curs 2020/21 sense haver de pagar taxes.
  - e) En el cas dels Màsters, la direcció informarà el Vicedegà de Postgrau de la situació de les seues pràctiques, així com de les decisions inicialment preses sobre aquest tema que seran valorades i, si escau, confirmades per la Comissió de Pràctiques. En tals casos haurà de valorar-se la possibilitat que la formació pràctica (o almenys el límit del 50% fixat) pugua estendre's (si hi haguera possibilitat) fins a la finalització del curs acadèmic.
  - f) En totes les titulacions, els canvis substancials es reflectiran en les Guies docents.
4. Que les pràctiques **interrompudes** en les quals s'hagen **realitzat el 50% o més de les hores** presencials de la seua titulació, i no hi haja possibilitat de fer-ne més, es donen per finalitzades, no considerant-se necessari suplir-les amb activitats no presencials addicionals. Sense perjudici d'això, si fora necessari a criteri del/de la tutor/a acadèmic/a, o, en el cas dels màsters, si la corresponent Comissió de Coordinació Acadèmica així ho acorda, l'estudiant realitzarà alguna de les activitats previstes en les lletres a) a la d) de l'apartat 5é per a complementar la seua pràctica.
5. Que les pràctiques **interrompudes** en les quals s'hagen **completat menys del 50% de les hores** presencials requerides en la titulació corresponent es complementen amb activitats no presencials addicionals, que s'inclouran en la Memòria final de les pràctiques, fins a aconseguir el llindar del 50%. A aquest efecte, es proposen les següents **activitats no presencials addicionals**:
- a) Realització d'un "**Informe Covid19**": es tracta d'un informe de caràcter jurídic, criminològic o politològic en el qual el/la estudiant ha d'analitzar detalladament l'impacte que la crisi sanitària i la declaració de l'estat d'alarma ha tingut en algun aspecte de rellevància des del punt de vista de qualsevol dels esmentats àmbits (jurídic, criminològic o politològic) o l'impacte que ha tingut en particular en l'empresa o institució en la qual ha desenvolupat les seues pràctiques (10 hores).
  - b) Fer **treballs sobre els principis ètics i deontològics de les professions** a les quals es pot accedir amb la seua titulació (5 hores).

- c) Fer **treballs sobre** com l'empresa o institució en la qual ha realitzat les pràctiques aplica o no **els ODS** i dissenyar mesures per a implementar-los (5 hores).
- d) Fer altres **treballs relacionats amb l'especialitat de la pràctica** consensuats amb el/la tutor/a acadèmic/a (5 hores).
- e) Realitzar el curs sobre el **Marc regulador de la protecció de dades**, amb atenció especial a la figura del delegat de protecció de dades, ofert per als seus estudiants per la Facultat de Dret, amb les seues activitats d'avaluació (30 hores).
- f) Realitzar algun dels cursos o seminaris que programe **UVEmpleo**:
- Comunicació efectiva (10h). Ja disponible.
  - Passos cap a la teua Inserció (20h). Disponible en maig.
  - L'èxit d'Emprendre (20h). Ja disponible.
  - LinkedIn: La xarxa professional per a cerca d'ocupació (10h). Disponible en maig.
  - ¿Per a qui treballaràs i com et contractaran? (10h). Disponible en maig. Sessions d'orientació col·lectiva.
  - Processos de Selecció (5h)
  - Eines eficaces en la cerca d'ocupació (5h)
  - Competències valorades per les empreses (5 h)
6. Que l'estudiant podrà continuar **en la modalitat de pràctiques extracurriculars** les pràctiques **interrompudes** i complementades mitjançant activitats no presencials addicionals a dalt indicades, **amb el vistiplau del professor/a tutor/a i de l'empresa o entitat** i com a màxim fins a la fi del curs (a l'efecte de les pràctiques: 30 de setembre de 2020).

**Duració de les pràctiques en els graus i dobles graus que s'imparteixen en la Facultat de Dret:**

A títol informatiu a continuació es reproduïx la taula de crèdits i hores de pràctiques en les diferents titulacions de grau i doble grau que s'imparteixen en la Facultat de Dret:

GRAUS I DOBLES GRAUS			
Titulació	Durada	Crèdits	Període de realització
Grau en Dret	315 hores distribuïdes de la manera següent: <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>281 hores</b> de pràctiques <b>presencials</b> a l'empresa/institució. <ul style="list-style-type: none"> <li>• 10 hores d'assistència a tutories i seminaris d'orientació.</li> <li>• 24 hores per a la preparació i l'elaboració de la memòria final.</li> </ul> </li> </ul>	10,5	<b>1r quadrimestre</b> 14 d'octubre-31 de gener <b>2n quadrimestre</b> 3 de febrer-15 de maig
Grau en Criminologia	375 hores distribuïdes de la manera següent: <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>340 hores</b> de pràctiques <b>presencials</b> a l'empresa/institució. <ul style="list-style-type: none"> <li>• 5 hores d'assistència a tutories i seminaris d'orientació.</li> <li>• 30 hores per a la preparació i l'elaboració de la memòria final.</li> </ul> </li> </ul>	15	<b>1r quadrimestre</b> 14 d'octubre-31 de gener <b>2n quadrimestre</b> 3 de febrer-15 de maig

GRAUS I DOBLES GRAUS			
Titulació	Durada	Crèdits	Període de realització
Grau en C. Polítiques i de l'Administració Pública	450 hores distribuïdes de la següent manera: • <b>380 hores</b> de pràctiques <b>presencials</b> en l'empresa/institució. • 6 hores reunions, sessions informatives, assistència a tutories • 12 hores assistència a seminaris d'orientació • 52 hores per a la preparació i elaboració de la memòria final.	18	<b>1r quadrimestre</b> 14 d'octubre-31 de gener <b>2n quadrimestre</b> 3 de febrer-15 de maig
DG en Dret + C. Polítiques	450 hores distribuïdes de la manera següent: • <b>380 hores</b> de pràctiques <b>presencials</b> a l'empresa/institució. • 6 hores reunions, sessions informatives, assistència a tutories • 12 hores assistència a seminaris d'orientació • 52 hores per a la preparació i l'elaboració de la memòria final.	18	<b>1r quadrimestre</b> 14 d'octubre-31 de gener <b>2n quadrimestre</b> 3 de febrer-15 de maig
DG en Dret + Criminologia	375 hores distribuïdes de la manera següent: • <b>340 hores</b> de pràctiques <b>presencials</b> a l'empresa/institució. • 5 hores d'assistència a tutories i seminaris d'orientació. • 30 hores per a la preparació i elaboració de la memòria final.	15	<b>1r quadrimestre</b> 14 d'octubre-31 de gener <b>2n quadrimestre</b> 3 de febrer-15 de maig
DG en Sociologia + Ciències Polítiques i de la Administració Pública	450 hores distribuïdes de la manera següent: • <b>350 hores</b> de pràctiques <b>presencials</b> a l'empresa/institució. • 6,5 hores d'assistència a tutories • 56 hores tallers, seminaris d'orientació, conferències... • 37,5 hores per a la preparació i elaboració de la memòria final.	18	<b>1r quadrimestre</b> 14 d'octubre-31 de gener <b>2n quadrimestre</b> 3 de febrer-15 de maig
DG ADE+Dret	500 hores distribuïdes de la manera següent: • <b>475 hores</b> de pràctiques <b>presencials</b> a l'empresa/institució. • 12,5 hores d'assistència a tutories • 12,5 hores de contacte amb el tutor d'empresa/institució	20	<b>1r quadrimestre</b> 14 d'octubre-31 de gener <b>2n quadrimestre</b> 3 de febrer-15 de maig

#### **Avaluació en el cas de les pràctiques de Grau i Doble Grau:**

- Si l'estudiant finalitza la seua pràctica o supera el 50% de les hores, podrà ser avaluat conforme al sistema actualment previst en la guia docent.
- En cas de no aconseguir el 50% de les hores presencials, s'aplicarà la **proposta d'avaluació excepcional** (columna de la dreta en la taula), que suposa una modificació en el pes de les variables d'avaluació que es recullen en la guia docent i incorpora les noves activitats complementàries a realitzar per el/la alumne/a, en el seu cas:

Variables	Situació normal (pràctiques telemàtiques)	Proposta avaluacions excepcional (pràctiques interrompudes)
Assistència a activitats formatives de la Facultat de Dret; assistència a tutories presentació d'informes periòdics i assistència a activitats complementàries (seminaris, conferències etc...).	10%	10%
Valoració del/la tutor/a de l'empresa	30%	20%
Presentació de memòria i formació en competències informacionals: presentació de memòria final on s'exposarà l'estructura i funcionament del lloc de pràctiques, la relació d'activitats exercides i les conclusions a les quals s'ha arribat. Dins d'aquest 60%, un 5% correspondrà a la formació en competències informacionals (Grau Mitjà) i el 55% restant a la memòria de pràctiques	60%	45% (5% Comp. Inf. + 40% Memòria)
Informe o treball addicional d'entre els proposats en les lletres a) a d) de l'apartat 5 d'aquest Protocol.	-	10%
Activitats complementàries específicament proposades en las lletres e) i f) de l'apartat 5.	-	15%
	100%	100%

En el cas dels **Màsters**, l'adaptació de qualsevol dels percentatges d'avaluació, en el seu cas, es durà a terme per la seua corresponent Comissió de Coordinació Acadèmica, havent d'informar de les decisions adoptades a la Comissió de pràctiques de la Facultat, en la persona del Vicedegà de Postgrau.

Segons el que es preveu en la Instrucció del Vicerectorat, aquestes mesures entraran en vigor en la data de la seua publicació en la pàgina web de la Facultat de Dret i regiran fins que es dicte resolució o instruccions que les anul·len o rectifiquen.

València, 15 d'abril de 2020

LA COMISSIÓ DE PRÀCTIQUES

FACULTAT DE DRET